

DORPSVISIE ENS

Toekomstdroom 2025-2035

DE WENS VAN ENS

In Ens woon je om te leven!

Voorwoord

De wereld verandert en Ens verandert mee. Als Dorpsbelang zijn wij enorm trots op de nieuwe Dorpsvisie. Een visie voor de komende 10 jaar voor ons baanbrekende groeidorp Ens. Een visie gemaakt voor en door inwoners! We nemen je graag mee in hoe we tot deze visie zijn gekomen.

Als je als Dorpsbelang als uitgangspunt hebt om in het belang van het gehele dorp te denken en te doen, dan kunnen we trots zijn op de allereerste inwonersavond die wij in april organiseerden. Allereerst door de opkomst: maar liefst **100 betrokken dorpsbewoners**. Maar ook vanwege de vorm en inhoud.

Inwoners konden in drie strakke tijdsblokken deelnemen aan **zes verschillende themasessies**. De sessies werden voorgezeten door een gespreksleider die er op toe zag dat de insteek van de avond werd nageleefd: Behandel elkaar met respect, luister naar de ander en niemand hoeft zijn gelijk te halen.

Per onderwerp was er een expert op dat gebied aanwezig om vragen te beantwoorden, of onduidelijkheden toe te lichten. Er ontstonden mooie gesprekken. Her en der een discussie, maar vooral toekomstbestendig denken voor ons mooie dorp stond centraal. Een waardevolle opbrengst.

Terugkomavond met gespreksleiders, experts, notulisten, dorpsvisiecommissie

Een week na de inwonersavond hebben we met totaal 30 mensen nagepraat over de inwonersavond. Het doel van deze avond: Zoveel mogelijk opgehaalde input bespreken van de inwonersavond en beoordelen wat in de visie kan, en wat nog nader onderzocht moet worden.

De gespreksleiders hebben samen met de notulisten de “afdrank” gepresenteerd van de themasessies. De dorpsvisiecommissie kon om verduidelijking vragen waar nodig, en er is aandacht geschonken aan punten waar de wens van de inwoners anders is dan die van de experts. Het is mooi om te lezen dat deze verschillen vertaald zijn in de verschillende dilemma's. Niet alles is zwart-wit en bij sommige punten is hulp of verdere expertise gewenst of noodzakelijk.

Het schrijven, vormgeven en presenteren van de Dorpsvisie

Na waardevolle avonden is in mei 2025 begonnen met het schrijven van de visie. Er is gezamenlijk nagedacht over kernwaarden die de lading van alle input over vijf thema's konden dekken, en de betekenis van deze kernwaarden. Een eerste vaststelling was ook al snel; als je links ergens aan draait, betekent dat iets op rechts. Alles binnen ons dorp staat met elkaar in verbinding.

Tussen het schrijven door zijn de concept hoofdstukken door de dorpsvisiecommissie beoordeeld. Nadat de visie in concept af was is deze ook gedeeld met de aanwezige experts van de inwoners- en terugkomavond voor hun feedback. Nadat iedereen met gepaste trots achter deze nieuwe visie staat is de stempel 'definitief' erop gezet!

Als Dorpsbelang spreken wij grote dank uit aan alle inwoners, experts, gesprekleiders, notulisten, de schrijfsters en dorpsvisiecommissie. Ook willen wij de gemeente Noordoostpolder bedanken voor de medewerking.

Namens Dorpsbelang Ens wensen we je veel leesplezier.

Inhoud

De wens van Ens	7
Ens in 2035	8
De kracht van de ‘ Ensmens’	10
Opgroeien in Ens	14
Wonen & Leefomgeving	20
Welzijn & Voorzieningen	25
Werken & Ondernemen	31
Sport, Recreatie en Verenigingsleven	36
Samenvatting	41
Slotwoord	42

DE WENS VAN ENS

Ens leeft – zoals het bedoeld is.
Want hier woon je om te léven.
Niet om er gewoon te wonen.

Inleiding

De wens van Ens

Onze dorpsvisie begint met een droom. Een blik vooruit naar Ens in 2035. Hoe ziet ons dorp eruit als we durven dromen, als we ons dorp laten groeien op een manier die past bij wie we zijn. We weten ook: niet alles zal precies zo worden. Sommige dromen vragen meer tijd. Andere veranderen onderweg.

Als we denken aan Ens in 2035, dan is het hopelijk een plek waar dromen wel de ruimte hebben gekregen. Waar initiatieven konden ontstaan en plannen niet vastliepen op regels van dat moment, maar gevoed zijn door betrokkenheid en gezond nuchter verstand.

Ens bestaat inmiddels ruim tachtig jaar. En dat wat we in die tachtig jaar met elkaar hebben opgebouwd: die saamhorigheid, het nuchtere aanpakken, die levendige dorpskern, dat willen we niet kwijtraken. Wat we nu hebben, willen we behouden én versterken. Niet alleen voor onszelf, maar vooral ook voor alle generaties die nog volgen.

In het eerste hoofdstuk schetsen we ons toekomstbeeld. Niet als blauwdruk, maar als bron van inspiratie. Daaruit blijkt wat we belangrijk vinden voor Ens, voor nu én straks. Wat we willen vasthouden en wat we willen vernieuwen. Welke waarden we delen en waar onze kracht ligt.

Die waarden vormen de basis voor de rest van deze visie. Want een visie zonder richting blijft hangen in goede bedoelingen. Tegelijk beseffen we dat keuzes maken onvermijdelijk is. Ruimte is niet onbeperkt. Wensen botsen. Soms staan belangen zelfs lijnrecht tegenover elkaar.

Juist daarom werken we in deze visie met uitgangspunten: leidende gedachten die helpen bij het maken van afwegingen. Geen dichtgetimmerd beleid, maar wel een kompas. En bij elk onderwerp benoemen we alvast enkele dilemma's. Niet om ze nu al op te lossen, maar omdat het belangrijk is om ze te (h)erkennen. Goed om bij stil te staan en mee te wegen bij besluitvorming in de komende jaren.

Ens in 2035

Een droombeeld van het dorp van straks

Stel je voor: het is 2035. Je rijdt richting Ens. De vrachtwagen voor je draait de rondweg op en jij slaat net op tijd af. Je rijdt het dorp in. Want waarom zou je er langs rijden als je ook nog een pakketje moet ophalen, nog snel een boodschap kunt doen of je kind ophaalt bij school? Zwaar vrachtverkeer rijdt keurig buitenom, zodat het hart van Ens weer van de mensen is: veilig, overzichtelijk en uitnodigend. Ens leeft – zoals het bedoeld is. Want hier woon je om te leven. Niet om er gewoon te wonen.

In het midden van het dorp ligt het bloemenplein; een plek van ontmoeting. Winkels, horeca en een overzichtelijke veilige speeltuin zorgen voor reuring. Altijd.

De **veerkeersveiligheid** is verbeterd, de parkeerchaos verlaagd. De Baan is geen racebaan meer, maar een toegankelijke dorpsstraat met ruimte voor voetgangers, fietsers én bezoekend verkeer. Doorgaand verkeer kan kiezen: via de rondweg om het dorp heen, of dwars door het dorp als ze iets te zoeken hebben. Niet ver van het plein staat het bruisende **dorpshuis**: het kloppend hart van het verenigingsleven. Muziek, toneel, vergaderingen, uitvaarten, buurtfeesten; het past er allemaal. De ruimtes zijn flexibel ingericht, geschikt voor groot én klein. Hier komt Ens samen, jong en oud, en alles daartussenin. Om te vieren, te beleven, te delen en te herinneren.

Aan de andere kant van de Baan, dichtbij het groen en de sporthal, liggen de nieuwe gebouwen voor **onderwijs en kinderopvang**. Alle faciliteiten voor onze opgroeiende kinderen is bij elkaar gepositioneerd, zodat kinderen veilig kunnen oversteken, buiten kunnen spelen en sporten in één groene, gezonde omgeving. De schoolomgeving is autoluw en overzichtelijk, met eenrichtingsverkeer en voldoende parkeergelegenheid voor breng- en haalverkeer. Kinderen bewegen, spelen, leren én ontmoeten elkaar in een omgeving die is ingericht op groei en ontwikkeling.

De **sportvelden** liggen inmiddels buiten de dorpskern, aan de noordzijde van de Enser Dwarstocht. De ijsbaan is verhard en wordt slim benut als parkeerterrein voor sportbezoekers. Winter- en zomersport hebben alle ruimte. Het sportterrein biedt ruimte aan voetbal, tennis én – jawel – een padelbaan. Want Ens groeit met zijn tijd mee, zonder het karakter te verliezen. Geluidsoverlast en parkeerproblemen bij de sport zijn geen issue meer, omdat de sportactiviteiten niet langer tussen de woonwijken liggen.

De buitenruimte in en rond Ens nodigt uit tot **wandelen en ontspannen in een groene omgeving**. Het wandelpad rondom het dorp (Rondje Ens) is uitgebreid rondom de nieuwbouw en het bestaande groen zoals het bos is prachtig onderhouden. Er is weliswaar bebouwing bijgekomen in het dorp door inbreiding, maar het oogt nog altijd groen en natuurlijk.

Ook de **gezondheidszorg** is meegegroeid. Centraal in het dorp en voor iedereen goed bereikbaar is een zorggebouw gerealiseerd waarin huisarts, fysio en andere disciplines met elkaar samenwerken. Ook professionals die maar een paar dagdelen per week aanwezig zijn, hebben hier een vaste plek. Daarnaast zijn de voorzieningen voor ouderen met een zorgvraag gecentraliseerd: wonen, zorg, ontmoeting en activiteiten voor dagbesteding komen samen in een herkenbaar gebouw op een herkenbare plek in het dorp.

De straten zijn net uitbundig versierd en de Enservlag wappert door heel het dorp en daarbuiten; de **Ensyfair** wordt voor de 62e keer georganiseerd. Een bruisende feestweek van formaat naar uit wordt gekeken, door alle betrokken deelnemers, vrijwilligers, organisatoren en sponsors. Hier wordt de **Ensmens** gevierd!

Zo is Ens in 2035 een plek waar wonen, werken, zorgen, spelen, sporten en ontmoeten hand in hand gaan. Een dorp dat niet groter is dan past, maar wel alles in zich heeft wat een mens nodig heeft. Waar de jeugd blijft hangen, omdat er iets te halen én te brengen valt. Waar ouderen oud kunnen worden in hun vertrouwde omgeving. Waar bezoekers welkom zijn. Maar zwaar verkeer gaat liever buitenom. En misschien zijn niet alle dromen uitgekomen. **Maar Ens in 2035 is wel een plek geworden waar dromen de ruimte kregen.**

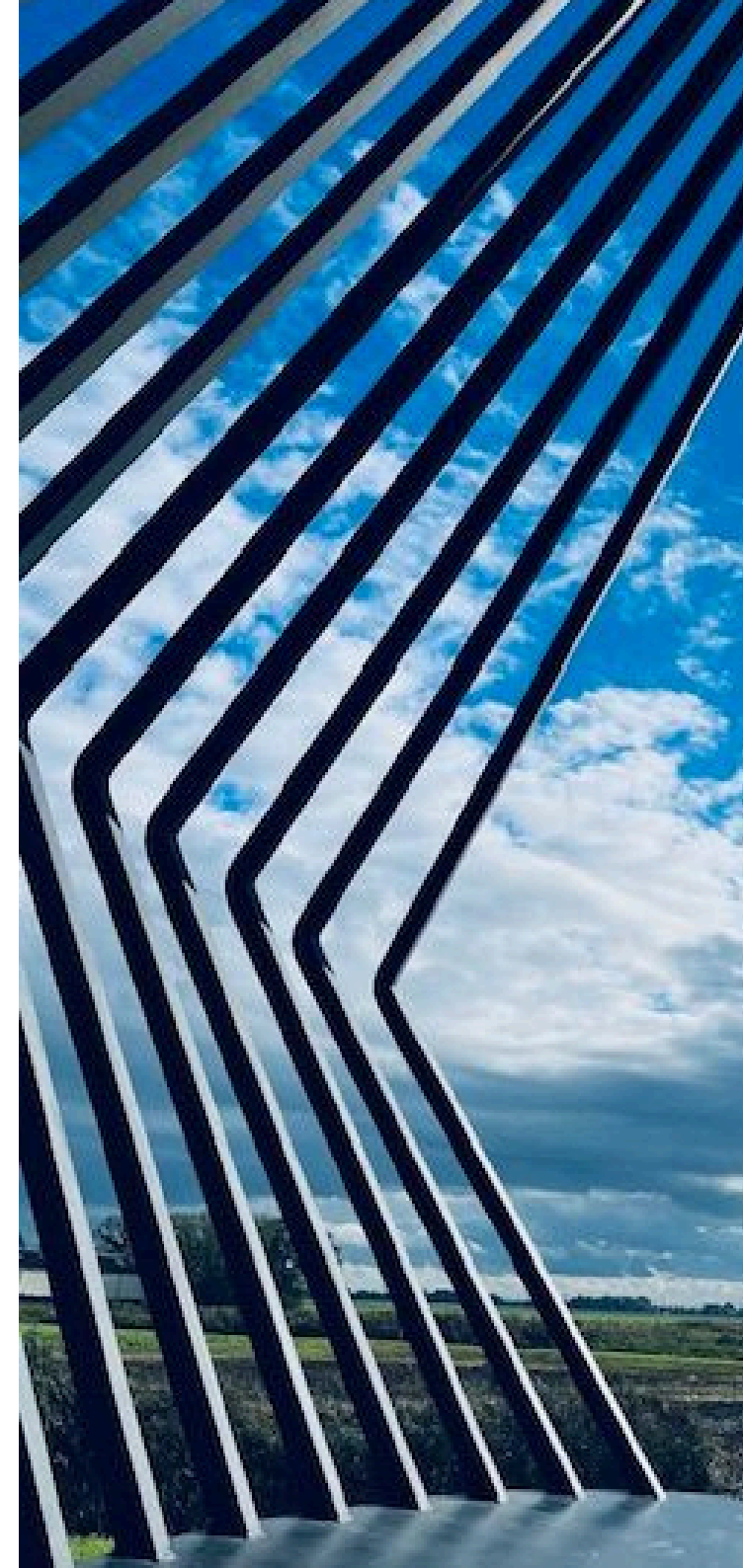
DE KRACHT VAN DE ENSMENS

Ensmens. Het is een woord dat van waarde is voor het dorp Ens. Het is waarschijnlijk in ons dorp zelf bedacht, maar is inmiddels een gevierde uitdrukking.

Een échte ‘Ensmens’ is iemand die zich betrokken voelt bij het dorp en daar als vanzelfsprekend ook iets aan bijdraagt. Dat kan een ouder zijn van een basisschoolkind die helpt bij de avondvierdaagse of op school, een lid van de groengroep, ouderling bij een kerkelijke gemeenschap, een brandweervrijwilliger, penningmeester van de OMNI sportvereniging, eigenaar van de bloemenwinkel of vrijwilliger bij het Roefje, de ijsmeester, de bezorger van dorpskrant de Baanbreker, raadslid der Kleiduikers, vlagger bij de voetbal of bestuurslid van de Ensyfair.

En misschien is dat laatste, de Ensyfair, best een goede graadmeter voor de leefbaarheid binnen ons dorp. Een feestweek van formaat, met maar liefst acht dagen lang een bomvolle feesttent met activiteiten voor ieder wat wils. Zonder enorme budgetten, zonder bizarre subsidies. Van buiten het dorp wordt hier wel eens jaloers naar gekeken en dat maakt ons dan stiekem wel weer trots. Het typeert in ieder geval wat we als gemeenschap voor elkaar krijgen en hoe belangrijk we het vinden om dingen met elkaar te doen en te ondernemen, als Ensmensen onder elkaar.

Een Ensmens is iemand die omkijkt naar een ander, zonder er moeilijk over te doen. Die ergens de schouders onder zet, ook als het niet zijn of haar probleem is. Die trots is op het dorp, zonder arrogantie. Die vrijheid waardeert, maar ook verantwoordelijkheid voelt. Die belang hecht aan leefbaarheid, maar niet houdt van gedoe.

Het is overigens niet moeilijk om er een te zijn, en het is toegankelijk om een Ensmens te worden, als je het nog niet was. Een Ensmens kan hier geboren zijn of van ver komen. Dat maakt niet uit. Wie meedoet, wie naar zijn eigen kunnen en vermogen bijdraagt, hoort erbij.

Het is essentieel om het begrip Ensmens te blijven gebruiken. Want Ens is niet alleen een plek op de kaart en een stukje Noordoostpolder. Het is ook een manier van doen, van samenleven, van kijken naar de wereld. Het zorgt voor de verbinding waar wij mensen 'sociale dieren' altijd naar op zoek zijn. En dat is de sleutel tot een goede gezondheid en succes. Het is het zwaard in de strijd tegen eenzaamheid, overlast en onveiligheid.

Juist daarom is het begrip zo waardevol. Het herinnert ons eraan wat ons bindt, in een tijd en met een toekomst waarin we keuzes moeten maken. Bij elke beslissing – groot of klein – mogen we best even denken: wat zou een Ensmens doen?

Dat brengt ons bij wat ons als Ensmensen kenmerkt. Uit de dromen die we voor 2035 verzamelden, spreekt meer dan alleen ambitie; ze onthullen ook onze diepere waarden. De manier waarop we met elkaar omgaan, waarop we ons dorp willen inrichten en laten groeien. Het zijn allemaal uitingen van wat we echt belangrijk vinden. En al die waarden zijn eigenlijk terug te brengen tot vijf kernwaarden; **gezondheid, vernieuwing, verbinding, leefbaarheid** en **veiligheid**.

De komende jaren kunnen deze waarden als kompas dienen voor keuzes die voor ons dorp gemaakt moeten worden.

Gezondheid

Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. In Ens draait het om balans op alle vlakken: fysiek, mentaal, sociaal én economisch. Een dorp waarin mensen zich goed voelen, elkaar steunen, ruimte hebben om te bewegen en bestaanszekerheid vinden in werk en voorzieningen. Gezondheid begint dichtbij. In de straat, op het sportveld, bij een ontmoetingspunt.

Vernieuwing

Ens wil vóóruit. Niet met grote stappen zonder nadenken, maar met slimme aanpassingen die het dorp beter maken. Vernieuwing zit in jonge mensen die blijven of terugkeren, in nieuwe woonvormen, in duurzame energie, in frisse ideeën. Wat behouden moet blijven, houden we vast. Wat beter kan, pakken we aan. Altijd met de blik vooruit en met het streven dat Ens ook de komende 80 jaar gewoon Ens blijft.

Verbinding

Ens is een dorp van wij, niet van ego. Verbinding zit in de onderlinge relaties, in samen zorgen, sporten, vieren, rouwen en bouwen. Maar ook in de manier waarop nieuwe bewoners zich welkom voelen, generaties elkaar versterken en verschillende organisaties elkaar vinden. Alleen samen houden we het dorp levend.

Leefbaarheid

Een leefbaar Ens is een dorp waar het fijn wonen is, voor jong en oud. Met voldoende voorzieningen binnen bereik, voldoende woningen in elke levensfase, ruimte voor ontmoeting en recreatie, en een groene, rustige leefomgeving. Leefbaarheid betekent ook: in elke levensfase voldoende aandacht en passende faciliteiten. Van peuterspeelzaal tot basisschool, van jongerenplek tot ouderenzorg. Hier wíl je zijn, en hier kún je blijven.

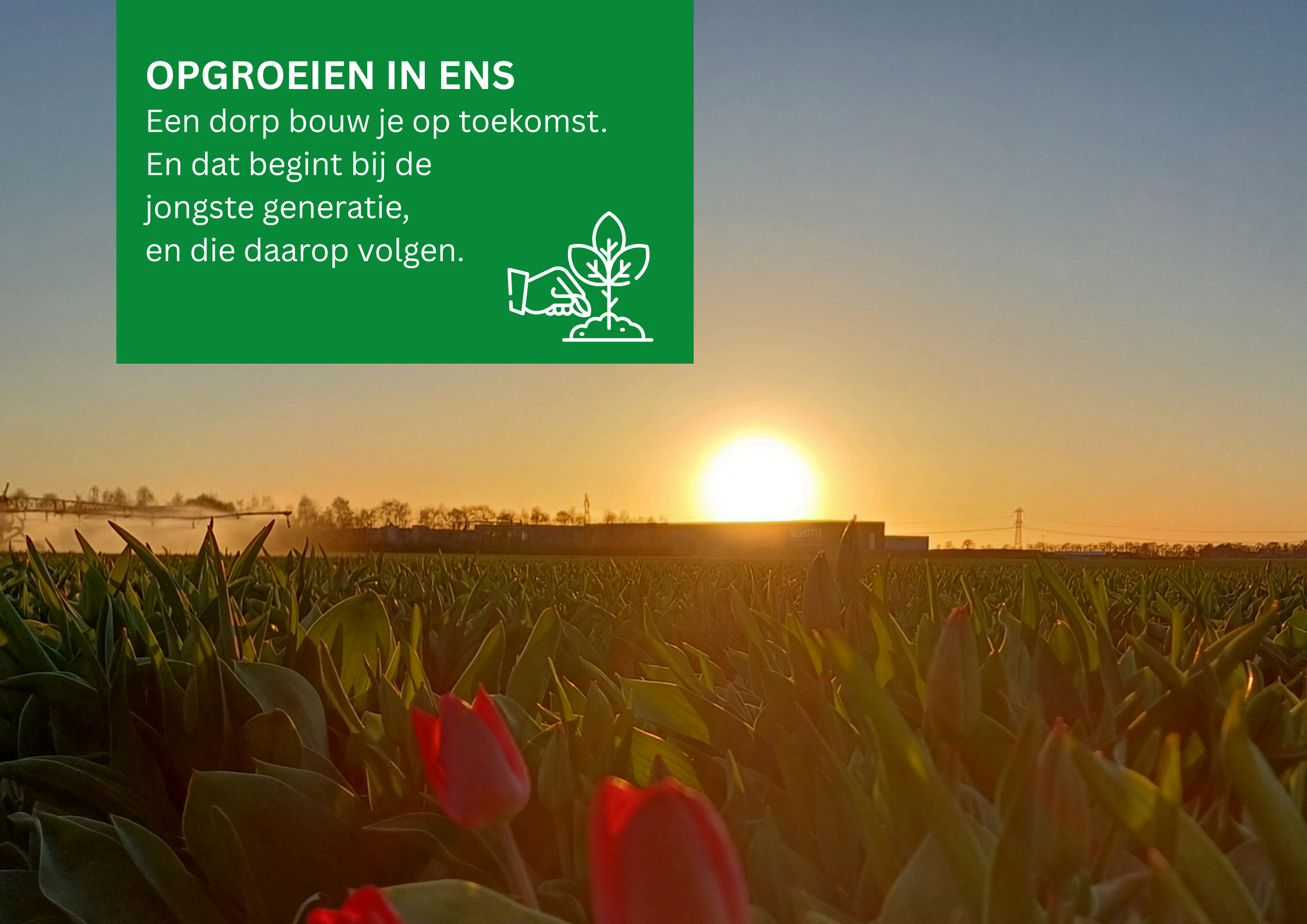
Veiligheid

In Ens moet je je veilig voelen. Op straat, in huis, op school, in het verkeer. Maar ook in bredere zin: weten waar je aan toe bent, mee kunnen praten over plannen, en vertrouwen hebben in elkaar en in de toekomst van het dorp. Veiligheid is de vertrouwde bodem waar alles op rust.

Deze begrippen passen we in de volgende hoofdstukken toe op vijf hoofdthema's.

OPGROEIEN IN ENS

Een dorp bouw je op toekomst.
En dat begint bij de
jongste generatie,
en die daarop volgen.

Opgroeien in Ens

Een dorp bouw je op toekomst. En dat begint bij de jongste generatie, en die daarop volgen. In Ens willen we jonge Ensmensen laten opgroeien in een omgeving waar onderwijs, zorg en vrije tijd naadloos op elkaar aansluiten. Waar je als gezin wordt gezien, ondersteund en uitgenodigd om mee te doen. Een plek waar kinderen niet alleen veilig en gezond kunnen opgroeien, maar ook worden voorbereid op de wereld van morgen.

De komende jaren staan we voor een grote verandering: het vormgeven van een nieuwe dorpsschool. Niet zomaar een gebouw, maar een plek waar onderwijs, opvang en spel samenkomen; een katalysator voor bredere dorpsontwikkeling. Want hoe we deze voorziening inrichten, en wáár deze wordt gerealiseerd, bepaalt voor een belangrijk deel hoe onze kinderen opgroeien in Ens.

Gezondheid

Een gezonde woonomgeving begint bij een huis dat bij je past. Een gezonde wooncarrière begint met betaalbare woningen. Júist voor jongeren, starters en alleenstaanden. Maak plaats voor vernieuwende woonoplossingen en betrek de doelgroep erbij. Voor ouderen die hulp nodig hebben moet de beoogde 24-uurs woonvoorziening zo snel mogelijk worden gerealiseerd, en natúúrlijk met voorrang voor Enser bewoners.

Maar een andere ambitie is het realiseren van geclusterde woonvormen: zelfstandig wonen met zorg en burenhulp dichtbij. Opgroeien en oud worden in je eigen buurt, zonder te hoeven verhuizen als het leven verandert.

Vernieuwing

Ens groeit, is als ‘Groeidorp’ bestempeld en dat vraagt om slimme keuzes. Vernieuwen is niet alleen bouwen, maar soms ook herbestemmen. En dat is een groot thema in de komende jaren. Wat is een logische planologische indeling; de uitbreidingslocaties zijn bekend, maar er gaan ook veel stemmen op voor inbreiding op locaties als de scholen en de Katholieke kerk.

Vernieuwing zit ook in het proces wat daarbij noodzakelijk is: door bewoners vanaf het begin mee te laten denken, bouwen we niet alleen aan huizen, maar aan vertrouwen. Daarvoor is focus op het onderwerp nodig en expertise, gebundeld en geëffectueerd in bijvoorbeeld een op te richten werkgroep.

Verbinding

Er zit meerwaarde in korte lijnen tussen onderwijs en het Enser bedrijfsleven. Zo ontdekken kinderen al jong welke kansen er in hun eigen dorp liggen. Jongeren willen zichzelf kunnen zijn, maar horen ook graag ergens bij. Dat kan in kleine dingen zitten; de mogelijkheid om na te zitten bij de sportclub, een eigen plek in een dorpshuis, een jongere die wordt uitgenodigd om mee te helpen bij het dorpsfeest. We versterken verbinding door jongeren niet te zien als 'een doelgroep', maar als volwaardige deelnemers aan het dorpsleven.

Leefbaarheid

Ouders kiezen hun woonplek mede op basis van wat ze hun kinderen willen bieden. Een goede school en kinderopvang dicht bij huis zijn cruciaal voor de aantrekkelijkheid van Ens voor jonge gezinnen. Daarmee is deze ontwikkeling óók een investering in de toekomst en leefbaarheid van het hele dorp.

Na de basisschool gaan jongeren dagelijks het dorp uit voor school of opleiding. Dorpsse voorzieningen moeten faciliteren dat deze doelgroep goede redenen heeft om ook weer terug te komen, voor bijvoorbeeld sport of verenigingsleven. Mobiliteit en bereikbaarheid van ons dorp zijn hierbij ook van cruciaal belang; jongeren moeten zelf makkelijk en veilig van en naar Ens kunnen reizen.

Veiligheid

Jeugd moet zich veilig voelen. Op straat, in de klas, in de opvang, bij de sportvereniging. Dat betekent in de eerste plaats natuurlijk aandacht voor verkeersveiligheid rond de nieuwe school locatie, door bijvoorbeeld te faciliteren in parkeren (Kiss & Ride) en eenrichtingsverkeer. De oversteekplaatsen bij de drukke doorgaande weg (de Baan) verdienen hierin ook de aandacht rondom schooltijden en daarbuiten.

Naarmate kinderen opgroeien, verschuift het begrip veiligheid. Jongeren zijn op zoek naar ruimte om zelfstandig te zijn in een sociaal veilig dorp, waar ze weten bij wie ze terecht kunnen als dat nodig is. Of dat nou binnen de sociale kring is of met behulp van professionele welzijnspartners.

Uitgangspunten voor de komende tien jaar

Opgroeien is meer dan onderwijs alleen

Een gezonde jeugd begint bij een samenhangend geheel van een warm nest thuis naar zorg, onderwijs, vrije tijd, sport, ontmoeting en ondersteuning vanuit het dorp. Deze moeten altijd in samenhang met elkaar worden bekeken.

Bundeling en centralisering van onderwijs en opvang

Er is behoefte aan een centrale plek in het dorp waar kinderen leren, spelen en hun tijd na school kunnen doorbrengen, sporten en elkaar ontmoeten. Onderwijs en opvang zoveel mogelijk in combinatie met en in nabijheid van sporthal en buitenruimte. Deze bundeling versterkt samenhang, vergroot overzicht voor ouders en maakt meervoudig gebruik van ruimte mogelijk.

Buitenspelen brengt leven in het dorp

Een centrale, goed ingerichte en veilige, groene speelplek midden in het dorp, vlakbij faciliteiten als de supermarkt of winkels nodigt uit tot beweging, ontmoeting en plezier. Het trekt niet alleen kinderen aan, maar ook hun ouders en verzorgers, en zorgt zo voor levendigheid en verbinding in de dorpskern.

Een leven lang betrokken

We betrekken kinderen, jongeren en hun ouders actief bij wat we voor hen organiseren. Want een dorp waar je mag meedenken, meepraten en eigen initiatief wordt gewaardeerd en beantwoord, voelt als van jou. Het is een plek waar je blijft, ook later.

Dilemma's voor nu

Huisvesting en overgangperiode

Een nieuwe dorpsschool neemt een belangrijke rol in binnen het dorp. Dat vraagt om het zorgvuldig aanwijzen van de nieuwe huisvestingslocatie en bij zo'n beslissing ruimte te geven aan de stem van het dorp en de bewoners. Dat geldt ook voor de planning van tijdelijke huisvesting en de noodzaak van maatregelen om die periode zo kort mogelijk te maken.

Centralisering versus diversiteit

Een centrale dorpsschool brengt kinderen samen en versterkt de onderlinge verbindingen in het dorp. In een situatie waar onderwijs, sport en cultuur zich rond één kern organiseren, is het extra belangrijk dat er oog blijft voor sociale alternatieven, nieuwe ontmoetingen en ruimte om opnieuw te beginnen.

Samenwerking in de keten of concurrentie op voorzieningen?

Een nauwe samenwerking tussen school en opvang levert een krachtenbundeling en gezamenlijke aanpak. Dit zorgt voor rust en continuïteit én vertrouwen voor kinderen en ouders. Tegelijk vraagt dit aandacht voor bestaande en Enser aanbieders, zodat samenwerking niet onbedoeld leidt tot oneerlijke concurrentie of het verdringen van gevestigde organisaties.

WOONOMGEVING & LEEFBAARHEID

In Ens woon je om te leven.

Woonomgeving & leefbaarheid

“In Ens woon je om te leven.” De quote die op de voorkant van deze visie prijkt en die tijdens de bewonersavond werd geboren en daarna veelvuldig is herhaald. Maar hoe maken we die belofte waar: in keuzes over ruimte, woningtypes en samenleven?

Gezondheid

Een gezonde woonomgeving begint bij een huis dat bij je past. Een gezonde wooncarrière begint met betaalbare woningen. Júst voor jongeren, starters en alleenstaanden. Maak plaats voor vernieuwende woonoplossingen en betrek de doelgroep erbij. Voor ouderen die hulp nodig hebben moet de beoogde 24-uurs woonvoorziening zo snel mogelijk worden gerealiseerd, en natúúrlijk met voorrang voor Enser bewoners. Maar een andere ambitie is het realiseren van geclusterde woonvormen: zelfstandig wonen met zorg en burenhulp dichtbij. Opgroeien en oud worden in je eigen buurt, zonder te hoeven verhuizen als het leven verandert.

Vernieuwing

Ens groeit, is als ‘Groeidorp’ bestempeld en dat vraagt om slimme keuzes. Vernieuwen is niet alleen bouwen, maar soms ook herbestemmen. Wat is een logische planologische indeling; de uitbreidingslocaties zijn bekend, maar inbreiding op locaties als de scholen en de Katholieke kerk is ook een optie.

Vernieuwing zit ook in het proces wat daarbij noodzakelijk is: door bewoners vanaf het begin mee te laten denken, bouwen we niet alleen aan huizen, maar aan vertrouwen. Daarvoor is focus op het onderwerp nodig en expertise, gebundeld en geëffectueerd in bijvoorbeeld een op te richten werkgroep.

Leefbaarheid

Een leefbaar dorp is een dorp waar je kunt blijven wonen, wat je levensfase ook is. Voorzieningen en ontmoetingsplekken op loopafstand en een duidelijk ‘hart’ van het dorp. We streven naar buurten waar het fijn en logisch wonen is.

Er is ruimte voor arbeidsmigranten die zich blijvend in Ens willen vestigen, een gezin willen stichten en bijdragen aan de samenleving. Maar we moeten ook oog houden voor de leefbaarheid van het buitengebied.

Verbinding

In Ens draait wonen niet alleen om een huis, maar om thuishoren. Dat zien we terug in de wens voor gemengde straten en buurten, waar jong en oud elkaar dagelijks tegenkomen en waar iedereen erbij kan horen. Het streven om senioren niet aan de rand van het dorp te plaatsen, maar midden in de gemeenschap. En dat zou ook logisch zijn, als je bedenkt dat junior- en seniorenwoningen in de basis gelijkwaardig aan elkaar zijn; dat is pas echt levensloopbestendig wonen.

Veiligheid

Veilig wonen gaat natuurlijk over een veilig thuis, het inperken van gevaar in de leefomgeving, verkeersveiligheid en de beschikbaarheid van hulpdiensten. Maar ook om 'vertrouwen in je woonomgeving'. Dat vraagt om heldere spelregels rondom ruimtelijke ontwikkeling. Een gesprek over de groeigrens van Ens hoort daar ook bij: niet blijven bouwen om het bouwen, maar keuzes maken die passen bij ons dorp; nu en over 80 jaar.

Uitgangspunten voor de komende tien jaar

Actieve sturing op wonen en leefomgeving

Een toekomstbestendig dorp vraagt om duidelijke keuzes over waar, voor wie en hoe we bouwen. We richten een wooncommissie op die zich bezighoudt met huisvestingsontwikkeling, bestaande uit dorpsbewoners en (indien nodig) externe experts. Deze commissie denkt mee over planvorming en toetst initiatieven aan de uitgangspunten van het dorp. Ook brengt de commissie gevraagd en ongevraagd advies uit. Samen met - en aan - Dorpsbelang en Gemeente over de effecten van groei op leefbaarheid, identiteit en samenhang.

Iedere Ensmens moet in het dorp kunnen blijven wonen

Starters, jonge gezinnen, ouderen, alleenstaanden; iedereen moet een plek kunnen vinden in Ens. Woonvormen moeten meebewegen met het leven. Levensloopbestendige woningen in iedere straat of buurt. Geen scheiding tussen jong en oud, maar gemengde buurten waarin iedereen zich thuis kan voelen. Daarbij hoort ook aandacht voor huren in het laag- en middensegment, en beleid dat ouderen met een koopwoning niet buiten de boot laat vallen wanneer zij toe zijn aan kleiner wonen. Voorzieningen zoals geclusterd wonen en 24-uurszorg krijgen een plek binnen het dorp, niet erbuiten.

Ruimte is schaars, dus we benutten wat er al is

Naast dat we uitbreiden, kijken we ook naar herbestemmen. Maatschappelijk vastgoed dat vrijkomt? Kans voor nieuwe woningen. Slim omgaan met ruimte betekent denken in functies die elkaar versterken: wonen, ontmoeten, zorgen en spelen op één plek.

De dorpskern krijgt een ziel

We hebben behoefte aan een duidelijk dorpshart waar mensen elkaar ontmoeten, waar voorzieningen samenkomen en waar het dorp voelbaar leeft. Een ankerpunt in Ens. Een dorpshuis, ruimte voor ontmoeting, een bankje onder een boom, een kop koffie in de dorpsstuin en een dorpsgevoel.

Groei is een keuze, geen vanzelfsprekendheid

We laten de groei van het dorp niet op z'n beloop, zodat we de groei kunnen blijven meten aan wat het dorp aankan qua voorzieningen, leefbaarheid en onderlinge verbinding. Betrokkenheid van bewoners bij de afstemming van locaties, functies en doelgroepen is daarbij een must.

Dilemma's voor nu

Groei of karakter behouden?

We willen genoeg woningen bouwen voor jongeren, ouderen en nieuwe gezinnen. Maar hoe voorkomen we dat Ens z'n dorpse karakter verliest als we blijven uitbreiden? Hoeveel groei past bij ons dorp en, wanneer is het genoeg?

Ensmensen eerst, of open voor nieuwe bewoners?

Veel bewoners geven aan dat jongeren uit Ens voorrang moeten krijgen bij nieuwbouw. Tegelijkertijd is Ens een aantrekkelijk dorp voor mensen van buiten. Willen we een open gemeenschap zijn, of beschermen we juist de plek voor onze eigen kinderen? En hoe eerlijk of juridisch haalbaar is zo'n voorkeursbeleid eigenlijk?

Meer bouwen voor doelgroepen, of bouwen wat rendabel is?

De vraag naar betaalbare huurwoningen en seniorenwoningen is groot, maar juist die zijn voor ontwikkelaars minder lucratief. Bouwen we waar het meeste geld op te verdienen valt, of sturen we actief op wat het dorp écht nodig heeft? Ook als dat betekent dat de ontwikkeling meer tijd of middelen kost?

WELZIJN & VOORZIENINGEN

Gezondheid, zingeving en sociale verbondenheid zijn van belang voor een leefbare en veilige omgeving.

Welzijn & Voorzieningen

In Ens bouwen we aan een zorgzame dorpsgemeenschap waar mensen in alle levensfasen gezond, veilig en met plezier kunnen leven. Welzijn en voorzieningen is de optelsom van alle formele (professionele) en informele zorg en het ‘omkijken’ naar elkaar. Gezondheid, zingeving en sociale verbondenheid zijn van belang voor een leefbare en veilige omgeving, waarin mensen zich gesteund voelen.

Gezondheid

Voor een goede gezondheid is het van belang dat inwoners zelf aan het ‘roer’ kunnen staan en regie nemen op hun gezondheid, dit voorkomt inzet van zorg. Als dorp is het van belang om een omgeving met veel groen en natuur te bieden die uitnodigend is om te gaan bewegen.

Mogelijkheden tot sporten in eigen dorp. Stimuleer voorliggende voorzieningen zoals beeldbellen met de therapeut, zelfzorg bij lichtere aandoeningen en zelfmanagement bij chronische aandoeningen. Samenwerking tussen het medisch en sociaal domein (in samenwerking met de dorpsgemeenschap/ vrijwilligers) is van belang om gezondheidszorg en voorzieningen beschikbaar te houden, voor nu en in de toekomst. Dit is met nadruk géén vanzelfsprekendheid.

Vernieuwing

Als Ensenaren staan we open voor vernieuwingen en zoeken we naar initiatieven op het gebied van zorg en welzijn die we nog niet hebben in het dorp, hierdoor blijven we zorgzaam en toekomstbestendig. Dit zie je terug in de plannen voor het realiseren van een kleinschalig woonzorgcomplex voor beschermd wonen en ruimte voor diverse gezondheidszorgvoorzieningen.

Het is van belang dat het woonzorgcentrum er zo snel mogelijk komt zodat de oudere Ensenaren niet langer meer hoeven te vertrekken uit Ens als hun gezondheids-situatie het niet langer toelaat om thuis te blijven wonen.

Veiligheid

Iedereen moet zich veilig voelen. Thuis, op straat en op alle plekken in het dorp. De wijkagent speelt een belangrijke rol in de veiligheid van dorpsbewoners.

Naast formele professionals zien we ook graag informele initiatieven op het gebied van veiligheid. Als dorp zouden we graag een welzijnswerker/ buurtwerker hebben in het dorp. De voorkeur zou uitgaan naar een betrokken dorpsbewoner die bekend is met de lokale initiatieven. Belangrijkste taken van deze buurtwerker zijn:

- Zorgen voor verbinding tussen alle verschillende initiatieven, bedrijven, (zorg)instellingen
- Aanspreekpunt voor burgers en mantelzorgers.
- Doorverwijzen naar formele zorg als er meer zorg nodig of ondersteuning nodig is.

Leefbaarheid

In Ens hebben we een basispakket aan formele gezondheidszorgvoorzieningen waar we trots op mogen zijn. Denk aan een eigen huisartsenpraktijk, uitdeelpost medicijnen vanuit de apotheek, thuiszorg, fysiotherapeut, sportschool, logopedist en kraamzorg. Daarnaast zijn voorzieningen zoals een drogist en supermarkt onmisbaar voor het dorp.

Op het gebied van informele zorg en welzijn zijn er brede en diverse initiatieven. Er zijn activiteiten in 'het Gebouwtje' en diverse ontmoetingsmogelijkheden in PKN-kerk 'de Zaaier'. In 'Het Roefje' organiseert Stichting Ens & Co diverse activiteiten organiseert voor alle leeftijden. Veel te doen, maar je kunt ook vaststellen dat er sprake is van versplintering.

Als we het dorp leefbaar willen houden is het van belang om bovenstaande voorzieningen te behouden, samen te werken en krachten te bundelen. Het is van belang om activiteiten te organiseren die bijdragen aan de leefbaarheid zoals bijv. de dorpsmaaltijd in één en hetzelfde dorpshuis.

De dorpskrant 'de Baanbreker' is een waardevol middel om informatie te verspreiden over leefbaarheid onder diverse leeftijdsgroeperingen. Vooral de mensen die minder actief zijn op social media zien een grote meerwaarde van 'de Baanbreker' om op de hoogte te zijn van alle activiteiten in het dorp. Maar het communiceren over activiteiten op sociale media is natuurlijk wel een must om de jeugd ook te bereiken.

Verbinding

Centrale ontmoetingsplek: Dorpshuis. De wens voor een dorpshuis klinkt breed én luid. Niet als prestigeproject, maar als praktische oplossing voor versnippering. In het dorp worden op allerlei plekken activiteiten georganiseerd – sport, ontmoeting, zorg, cultuur – maar vaak zonder centrale plek of gedeeld beheer. Een dorpshuis zou kunnen dienen als ontmoetingsplek, oefenruimte, dagbestedingsplek en zaal voor verenigingen. Zo'n plek vraagt om slim ontwerp, centraal in het dorp, én om samenwerking tussen partijen die nu versnipperd opereren. De energie is er, en de behoefte óók.

- Nieuwe dorpsbewoners: om verbinding te versterken is het van belang om hen actief te vragen mee te helpen in het dorp om zo onderdeel te worden van het geheel en met elkaar in verbinding te zijn.
- Multiculturaliteit/ inclusiviteit. Meerdere culturen, uit meerdere streken en landen, zijn al aanwezig in Ens. Evenals diversiteit in geaardheid, leefstijl en socio-economische status. Ieder verdient een fijne woon- en leefplek in Ens. Proactieve integratie van diverse culturen is essentieel voor de toekomst van de leefbaarheid van Ens. Een dorp wordt niet alleen gevormd door de mensen die er al waren (de pioniers van het dorp Ens) maar ook door alle anderen die er zijn komen wonen en er nog steeds bij komen.

Uitgangspunten voor de komende tien jaar

Iedere Ensenaar moet oud kunnen worden in het eigen dorp

We zetten in op realisatie van voldoende passende zorg- en welzijnsvoorzieningen en een woonzorgcentrum voor mensen die niet meer zelfstandig kunnen wonen. Ouderen hoeven het dorp niet uit als hun woon- of zorgbehoefte verandert.

Ontmoeting en daginvulling zijn vanzelfsprekend dichtbij

We hebben ruimte en voorzieningen in het dorp waar mensen elkaar ontmoeten en actief blijven. Of je nu een formele indicatie hebt of gewoon zin in aanspraak. Verschillende generaties en doelgroepen vinden elkaar hier, wat zorgt voor verbinding en een rijk dorpsleven. Als we dit bundelen, kan er een groter activiteitenaanbod beschikbaar komen. Een groter sociaal netwerk betekent langer zelfstandig kunnen wonen.

Zorg voor elkaar is iets wat we samen doen

In Ens is informele zorg geen bijzaak. We ondersteunen mantelzorgers, moedigen vrijwilligerswerk aan en verbinden jong en oud via projecten als 'maatjes' of 'heitje voor een karweitje'. Een betrokken buurt/welzijnswerker speelt hierin een cruciale rol. Zo blijft zorg haalbaar én menselijk.

We kennen en zien elkaar – eenzaamheid krijgt geen kans

We zorgen dat niemand onzichtbaar wordt. We nemen het terugdringen van eenzaamheid serieus. Door actief te signaleren, te weten hoe informele en professionele hulp bereikbaar is en door sociale betrokkenheid te stimuleren, hoeft niemand in Ens er alleen voor te staan.

Voorzieningen blijven behouden, dichtbij en van ons allemaal

De zorg- en welzijnsvoorzieningen die Ens nu sterk maken, blijven ook in de toekomst beschikbaar. Niet als vanzelfsprekendheid, maar omdat we er samen de schouders onder zetten.

Dilemma's voor nu

Hoe kunnen we als dorp voldoende ruimte geven voor geloofsbeleving en zingeving in een veranderende religieuze wereld?

Een kerkgemeenschap is een belangrijke plek voor ontmoeting, zingeving en omkijken naar elkaar. Met het verdwijnen van de Rooms Katholieke Kerk blijft de Protestantse Kerk Gemeente 'de Zaaier' over als enige kerkgemeenschap in het dorp.

Versplinterde huisvesting versus de wens voor een centrale ontmoetingsplek

Graag zouden we de versnippering van locaties voor zorg en welzijn in het dorp in de toekomst verminderen. Hoe zorgen we ervoor dat we de diverse gebouwen die zorg- en welzijnsactiviteiten organiseren zoveel mogelijk op één plek terecht komen zodat krachten gebundeld kunnen worden en er in gezamenlijkheid activiteiten kunnen worden ontplooid. Een professioneel onderzoek naar haalbaarheid en toekomstbestendige locatie kan hierover duidelijkheid verschaffen.

WERKEN EN ONDERNEMEN

De bedrijvigheid van Ens zorgt voor levendigheid, samenhang en voorzieningen die het dorpsleven sterk maken.

Werken en ondernemen

Ens bruist van bedrijvigheid. De mix van ondernemingen in en om het dorp zorgt niet alleen voor werk, maar ook voor levendigheid, samenhang en voorzieningen die het dorpsleven sterk maken. Ens kent een mooie mix van glastuinbouw, agrarische bedrijven, technische maakindustrie, bouw- en aannemingsbedrijven, winkeliers, dienstverleners en loonwerkers. Samen zijn ze goed voor werk, dynamiek en lokale kracht. Ensmensen spreken de wens uit om ruimte te blijven geven aan ondernemerschap, zolang het past bij de schaal van het dorp en bij de kwaliteit van de leefomgeving.

Gezondheid

Ondernemers in Ens hebben een verantwoordelijkheid waar het gaat om gezondheid. Zowel in het bieden van een gezond werkklimaat aan medewerkers, als in het beperken van overlast zoals licht, geluid of verkeer. De omgeving moet kunnen blijven ademen. Nieuwe bedrijven mogen niet méér belastend zijn voor de omgeving dan nu het geval is. Doen ze dat wel, dan moet zorgvuldig gekeken worden naar de juiste plek en beschikbare maatregelen om belasting te beperken.

Vernieuwing

Ens is niet bang voor verandering, zolang het in het dorps karakter past en meerwaarde biedt. Vernieuwing betekent niet per se groter, maar eerder slimmer.

Nieuwe initiatieven en startende ondernemers verdienen kansen. Zolang ze de bestaande kwaliteit versterken; meer vakmanschap, meer werkgelegenheid of betere voorzieningen. En de Enser ondernemer heeft daarbij een streepje vóór. En voor wie erbij wil horen, zou het een overweging waard zijn om hier ook te wonen.

Verbinding

De Enser ondernemers zijn méér dan alleen werkgevers: ze zijn ook actief betrokken dorpsgenoten. Ze organiseren mee bij dorpsactiviteiten of leveren een belangrijke sponsorbijdrage, zowel financieel als in materialen en middelen. Ze bieden leerplekken en denken mee als er iets speelt. Die sociale rol is goud waard en moet gekoesterd worden. Nieuwe ondernemers worden actief verwelkomd, maar ook uitgedaagd om bij te dragen. Wat Ens nu kent aan betrokkenheid vanuit het bedrijfsleven is een rijk bezit.

Leefbaarheid

Ondernemen in Ens betekent: rekening houden met je burens én bijdragen aan een dorp waar het fijn wonen én werken is. Bedrijventerreinen worden netjes onderhouden, grenzen niet direct aan woonstraten of woonerven en zijn visueel aantrekkelijk. Zwaar vrachtverkeer wordt zoveel mogelijk buiten de dorpskern gehouden en is welkom op een daarvoor gefaciliteerd industrieterrein.

Het is belangrijk dat Ens ook in de toekomst werk biedt aan haar eigen inwoners. Werkgelegenheid dichtbij huis zorgt voor rust in het dagelijks leven, houdt generaties aan het dorp gebonden en draagt bij aan de vitaliteit van verenigingen en voorzieningen.

In de glastuinbouw is extra arbeid nodig die niet lokaal beschikbaar is. Dat vraagt om een visie op huisvesting. Er is onderscheid in arbeidsmigranten die zich voor langere tijd in Ens vestigen, hier een gezin stichten en daarmee onderdeel worden van de samenleving. In tegenstelling tot tijdelijke- of seizoensarbeiders, waarvoor geldt dat huisvesting in de dorpskern niet bijdraagt aan de leefbaarheid in het dorp. De huidige ervaringen met de huisvestingslocatie aan de Zwartemeerweg 3 zijn positief. Uitgangspunt is dat deze tijdelijke huisvesting uitsluitend bedoeld is voor mensen die werken in Ens. Ens hoeft geen bovenlokale opgave te dragen.

Veiligheid

Bedrijventerreinen, zowel grenzend aan het dorp als daarbuiten zijn duidelijk ingericht en overzichtelijk, goed verlicht en veilig bereikbaar. Vrachtverkeer is noodzakelijk, dus de routing moet logisch zijn. Er is behoefte aan duidelijke parkeergelegenheid voor vrachtverkeer, parkeren aan de openbare weg is verstorend. Sociale veiligheid zien we van oudsher terug in het kennen van je burens. Dit is een gróót goed en verdient daarom de aandacht bij inrichting of herbestemmen van vrijkomende erven (met woonbestemming) in het buitengebied. Andersoortige bedrijfsvoering moet passend zijn bij het erf en de locatie, en met aandacht voor de verkeersveiligheid.

Uitgangspunten voor de komende tien jaar

Bedrijvigheid groeit mee met het dorp — niet harder, niet groter dan past.

Elke uitbreiding of nieuwe vestiging moet aantoonbaar bijdragen aan het dorp: economisch, sociaal en ruimtelijk. Groei mag, maar in verhouding tot de schaal, infrastructuur en identiteit van Ens. Dat geldt ook voor huisvesting die gepaard gaat met arbeidsintensieve sectoren: tijdelijke arbeidsmigranten zijn welkom, mits hun verblijf goed is georganiseerd, dit past binnen de draagkracht van het dorp, en primair bedoeld is voor werk in Ens. Dit is een directe verantwoordelijkheid van de betreffende ondernemers en werkgevers.

Werkgelegenheid in en voor Ens is een speerpunt.

De inzet is op banen die lokaal beschikbaar komen en passen bij het profiel van Ens. Jongeren moeten hier hun eerste baan kunnen vinden. Dat houdt jongeren en gezinnen gebonden aan het dorp en ondersteunt de leefbaarheid op langere termijn.

Nieuwe bedrijven sluiten aan bij het bestaande karakter en de ruimtelijke structuur.

Ruimtelijke kwaliteit, verzorgde uitstraling en landschappelijke inpassing zijn randvoorwaardelijk. Verrommeling moet actief worden voorkomen.

Verkeer van en naar bedrijven wordt georganiseerd, gestuurd en ingepast.

(Zwaar) Vrachtverkeer mag nooit ten koste gaan van verkeersveiligheid in de leefomgeving van Ens. Ontsluiting via een rondweg is daarbij uitgangspunt. Verkeersbewegingen en verkeersveiligheid moeten worden beoordeeld bij nieuw te vestigen bedrijven, zowel binnen Ens als in het buitengebied.

Bedrijven zijn zichtbaar onderdeel van het dorp.

Ondernemers tonen maatschappelijke betrokkenheid, bieden leer/ stageplekken en dragen bij aan sociale verbinding. Nieuwe bedrijven worden actief verwelkomd binnen het dorp.

Dilemma's voor nu

De rondweg: zegen of breekpunt?

Een rondweg lijkt dé oplossing voor een veilige verkeersstroom door de dorpskern en bereikbaarheid van de bedrijven, maar is ook erg ingrijpend. We zijn geslepen door de ervaring van het effect van de aanleg van de N50 op restaurant/café Het Wapen van Ens. Want er wordt óm je heen gereden. Letterlijk. Dat heeft misschien niet direct morgen, maar zeer zeker op langere termijn invloed op de leefbaarheid en voorzieningen in het dorp. En misschien is het goed om te erkennen dat we die nu nog onvoldoende kunnen overzien en inzichtelijk hebben. Deskundig onderzoek en oog voor de situatie in omliggende dorpen kan een beter onderbouwd inzicht verschaffen over de inrichting van de rondweg en de doorgaande weg door het dorp om zo de meest ideale situatie te creëren voor zowel middenstand als verkeersveiligheid.

Ruimte voor groei, of grenzen aan groei?

Meer bedrijvigheid betekent meer banen en lokale kracht, maar ook meer verkeer, meer bouwvolume en meer druk op de randen van het dorp. Hoeveel groei past er in een dorp dat ook leefbaar en overzichtelijk wil blijven?

Iedereen ondernemer of samen Ens?

Vrijheid van ondernemen is belangrijk, maar wat als het schuurt met wat het dorp nodig heeft? Als ieder bedrijf zijn eigen koers vaart, verlies je het overzicht en de samenhang. Wat vragen we van ondernemers als 'tegenprestatie' voor ruimte, voorzieningen en vertrouwen?

SPORT, RECREATIE & VERENIGINGSLEVEN

Samen vormen ze het kloppend hart van het dorp.

Sport, Recreatie en Verenigingsleven

In Ens is sport geen bijzaak. Recreatie is geen luxe. En verenigingsleven is geen hobby van een paar mensen. Samen vormen ze het kloppend hart van het dorp. Op het veld, in de zaal of in de feesttent. Hier wordt niet alleen gezweet, maar vooral verbondenheid gevierd. Dat lukt alleen dankzij vrijwilligers: mensen die hun tijd, talent en energie inzetten voor een vereniging, een evenement of het plezier van anderen. Zij maken het verschil. Voor het dorp én voor zichzelf. Die kracht willen we behouden en versterken. Tegelijkertijd vraagt het veranderende dorp om nieuwe keuzes: over ruimte, over inrichting, over rust en over dynamiek.

Gezondheid

Gezond leven begint niet bij een doktersbezoek, maar bij een rondje op de fiets, een training met je team of een wandeling met je buurvrouw. Sport en recreatie zijn dé motor voor een fysiek én mentaal gezond dorp. En dat geldt voor kinderen, ouderen en iedereen daartussenin. Ook wie niet (meer) in teamverband sport, moet kunnen bewegen in en om het dorp.

Vernieuwing

De toekomst vraagt om slimme oplossingen en efficiënt ruimtegebruik. Bijvoorbeeld door functies te bundelen: sporthal, onderwijs en maatschappelijke voorzieningen bij elkaar. Daardoor ontstaan centrale plekken waar alles samenkomt: spelen, leren, ontmoeten en bewegen. Vernieuwing zit ook in hoe we recreatie vormgeven: niet alleen velden, maar ook paden, bankjes of natuurplekken dragen eraan bij dat mensen de deur uit gaan.

Vrijwilligerswerk is een praktische leerschool voor organiseren, samenwerken en besturen. Vaardigheden die later weer terugvloeien naar het dorp, naar het werk en naar nieuwe generaties. Het maakt van een dorp niet alleen een fijne plek om te wonen, maar ook een professionele gemeenschap.

Leefbaarheid

Sport, recreatie en verenigingsleven zijn de motor achter leefbaarheid. Kinderen leren er samenwerken, jongeren ontmoeten er vrienden, ouderen blijven er actief en betrokken. Omdat sporten in teamverband voor sommige leeftijden of sporten alleen nog lukt via samenwerking met buurdorpen, is het extra belangrijk dat Ens zélf goede voorzieningen behoudt.

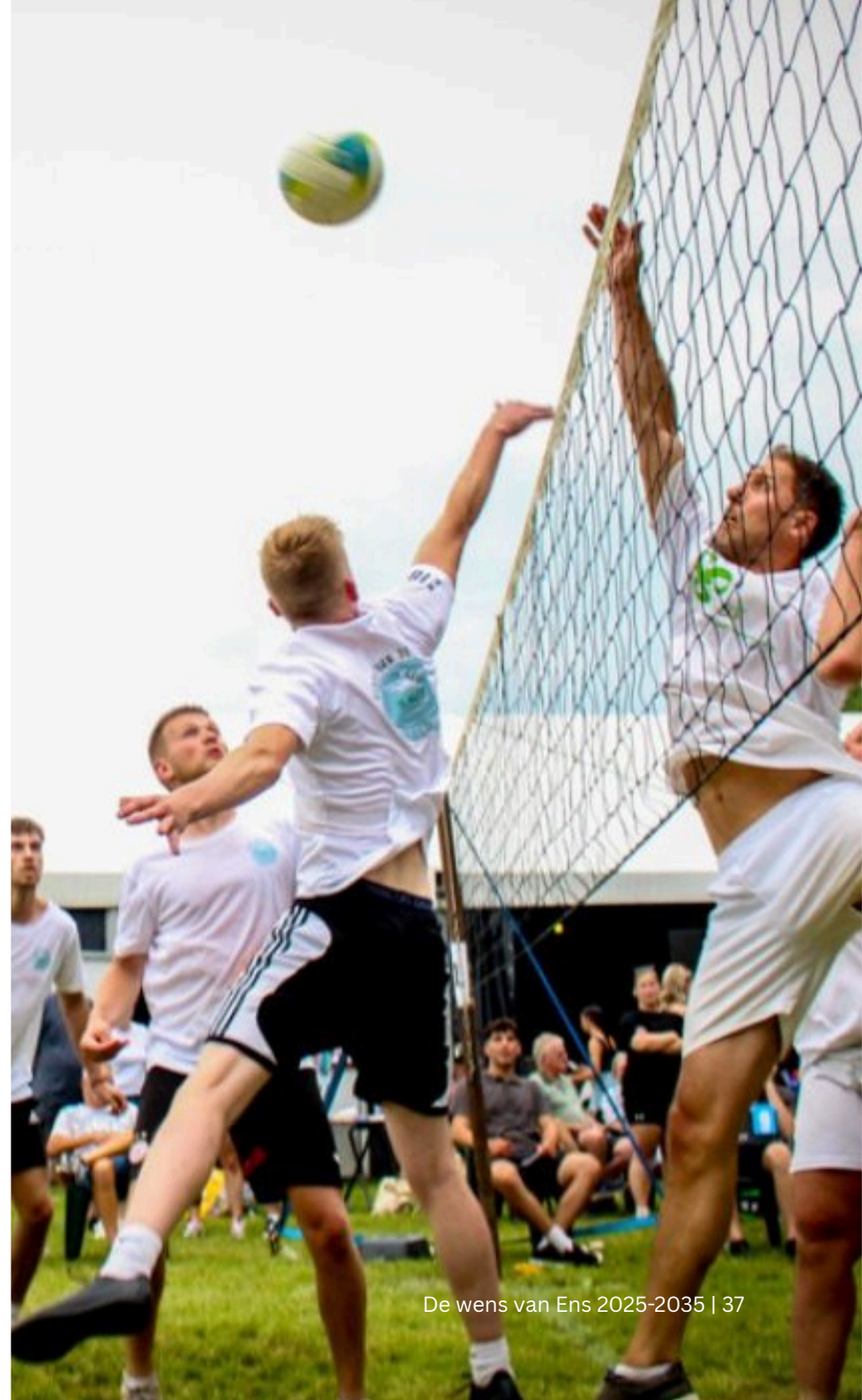
Leefbaarheid bepaalt ook grenzen aan vrijetijdsbesteding, zeker wanneer het gaat om ruimtelijke indeling. Wél padellen, maar níet midden in het dorp. Lekker blijven voetballen, maar is het handig dat de velden door verschuivingen ineens in het midden van het dorp liggen?

Verbinding

Met je team in de sportkantine, met je buurtvereniging tijdens Ensyfair, met je school tijdens de avondvierdaagse of met je hond tijdens het ‘Rondje Ens’. Het draait om ontmoeten en de informele banden die daar ontstaan, vormen het cement van Ens. Meedoen verbindt niet alleen met anderen, maar ook met jezelf. Wie vrijwilligerswerk doet, groeit. Als mens én als dorpsgenoot.

Veiligheid

Waar veel mensen samenkomen, moet het veilig zijn. En dus is verkeersveiligheid rondom sportvelden, scholen en evenementen een basisvoorwaarde. Zeker nu er gesproken wordt over het bundelen van functies, moeten we verkeersstromen, parkeren en bereikbaarheid goed doordenken. Veiligheid is ook: duidelijkheid over bestemmingen – zoals het Ensyfair-terrein – zodat er rust ontstaat in plaats van onzekerheid.

Uitgangspunten voor de komende tien jaar

Sport, recreatie en verenigingsleven zoveel mogelijk bundelen

Nieuwe voorzieningen combineren we slim en centraal. Dat voorkomt versnippering en versterkt ontmoeting. Dat lukt misschien niet op één locatie, maar wel door functies logisch aan elkaar te koppelen en korte lijnen ertussen te faciliteren. Zo ontstaat er een samenhangend netwerk van plekken waar de dorpsbewoners elkaar vanzelf tegenkomen.

Sportvoorzieningen groeien mee met het dorp

In optimalisering van velden, voldoende kleedkamers en parkeerplaatsen wordt tijdig voorzien, waarbij rekening wordt gehouden met bundeling van de krachten met buurtdorpen kenmerkt.

Recreatie is breder dan clubverband

Ook niet-verenigingsleden hebben behoefte aan beweegruimte. We investeren in speelplekken, wandelroutes als het 'rondje Ens', of andere laagdrempelige voorzieningen.

De hoeveelheid openbaar groen wordt niet minder; eerder meer

De groene ruimte maakt het dorp leefbaar, gezond en aantrekkelijk. Het Enserbos wordt breed gewaardeerd als wandelplek, rustpunt en speelomgeving. Behoud en goed onderhoud is minimumvereiste. Ander aspect is duidelijkheid over honden-uitlaatplekken en afvalbakken.

Ensyfair is niet te stoppen

Het feest van het jaar waarin de verbinding wordt gevierd. Een feestweek lang wordt de Ensmens gevierd en de inbreng van iedereen is relevant; anno 2025 is 10% van de Enser bevolking als vrijwilliger betrokken. Organisatoren en commissieleden, sponsors, vrijwilligers en deelnemers kijken ieder jaar weer uit naar dit feest wat Ens zo kenmerkt.

Dilemma's voor nu

Verplaatsen of behouden?

De huidige locatie van het Ensyfair-terrein is vertrouwd, maar niet heilig. Veel bewoners staan open voor verplaatsing, mits er een gelijkwaardige nieuwe plek komt. Dat wil zeggen: met voldoende ruimte, voorzieningen en bereikbaarheid. Tegelijkertijd kleven er risico's aan verhuizen: nieuwe omwonenden hebben daar niet bewust voor gekozen en kunnen overlast ervaren. En als we de huidige locatie opgeven, moet er een overtuigend en volwaardig alternatief zijn dat de magie van het feest kan behouden.

Hoe combineren we groei met bereikbaarheid en verkeersveiligheid?

Als faciliteiten samenkomen op één plek, neemt de verkeersdruk daar flink toe. Ouders die halen en brengen, fietsende kinderen, zaterdagdrukke en beperkte parkeerruimte zorgen nu al voor knelpunten. Hoe richten we de openbare ruimte zó in dat drukte geen onveiligheid wordt én dat iedereen veilig, zelfstandig en logisch bij de voorzieningen kan komen?

Hoe houden we het verenigingsleven draaiend als vrijwilligers schaars worden?

Het dorp draait op mensen die zich inzetten, maar die inzet is niet meer vanzelfsprekend. Jongeren zijn druk, bestuurders haken sneller af en de groep die altijd klaarstond wordt kleiner. Hoe zorgen we dat meedoen haalbaar en aantrekkelijk blijft, zodat verenigingen niet vastlopen op te weinig handen?

Slotwoord

De wens van Ens

Wat we in deze dorpsvisie hebben opgeschreven, komt recht uit het hart van Ens. Het zijn niet zomaar plannen of ambities, maar dromen van mensen die hier wonen, werken en leven. In die dromen zie je terug wat we écht belangrijk vinden. Hoe we met elkaar omgaan, hoe we voor elkaar zorgen, en hoe we willen dat ons dorp zich ontwikkelt.

De vijf kernwaarden die uit deze visie naar voren komen: gezondheid, vernieuwing, leefbaarheid, veiligheid en verbinding, vormen het kompas voor de keuzes die we de komende jaren samen maken. Het is van **belang om samen te werken** met gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Alle plannen, ambities, initiatieven en vernieuwingen zouden we moeten toetsen aan deze kernwaarden. Als kompas om te komen tot de juiste keuzes.

Deze dorpsvisie is geen blauwdruk, maar een levend document. Een kapstok waar nieuwe ideeën aan kunnen worden gehangen. De wereld verandert, en Ens verandert mee. Op onze eigen manier, in ons eigen tempo. Wat blijft, is het gezamenlijke streven naar een leefbaar dorp waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen op zijn manier.

De wens van Ens

2025-2035

Opgroeien in Ens

- Opgroeien is meer dan onderwijs alleen
- Bundeling en centralisering van onderwijs en opvang
- Buitenspelen in het dorp
- Een leven lang betrokken

Wonen & Leefomgeving

- Actieve sturing
- Woonplek voor iedereen
- Benutten wat er al is
- De dorpskern krijgt een ziel
- Groei is een keuze

Werken & ondernemen

- Bedrijvigheid groeit mee met het dorp
- Werkgelegenheid in en vóór Ens
- Nieuwe bedrijven sluiten aan bij bestaande karakter
- Logisch verkeer van en naar bedrijven

Welzijn & voorzieningen

- Prettig oud worden in eigen dorp
- Ontmoeting en daginvulling zijn vanzelfsprekend dichtbij
- Zorg voor elkaar is iets wat we samen doen
- Eenzaamheid krijgt geen kans

Sport, recreatie & Vereningsleven

- Sport, recreatie en vereningsleven bundelen
- Sportvoorzieningen groeien mee met het dorp
- Recreatie is breder dan clubverband
- Genoeg groene ruimte voor openbaar gebruik
- Ensfair is niet te stoppen

Bedankt!

Met dank aan iedereen die heeft meegedacht, mee gedroomd en meegeschreven aan deze visie. Dankzij jullie betrokkenheid is het document méér dan woorden op papier. Het is een **dorpsportret** waarin Ens zichzelf herkent én de ruimte geeft aan vernieuwing.

**En nu? Aan de slag.
Samen. Op z'n Ens!**

